

zestiende jaargang

februari 1964.

I

# DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN  
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA



NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

IK ZOU WEL EENS WILLEN WETEN!

Jules de Corte, de populaire zanger, heeft een liedje gecomponeerd dat tot titel draagt: "Ik zou wel eens willen weten".

Het blijven vragen, zonder oplossing.

En welk mens zou niet eens wat meer willen weten van en over verschillende onderwerpen. Mag ik een paar noemen?

Wij willen toch allen wel eens wat meer weten over de ruimtevaart, over de onmetelijke uitgestrektheid van het heelal. Wat zouden we graag wat meer willen weten over kanker (verwekker): hoe het kan worden bestreden; wat toch de werkelijke oorzaak is van de gevreesde ziekte.

Wat zouden we graag wat meer willen weten, omtrent schadelijke landbouwgewassen, vergiftige uitlaatgassen, drinkwater enz. enz.

Natuurlijk zijn er ook lichtpuntjes maar ze liggen in de toekomst.

Ik las dezer dagen van de 27 cardiologen en chirurgen die op uitnodiging van de New York Heart Association een voorspelling gedaan hebben over bloeddruk, aderverkalking en hartklepgebreken, dat over 10 jaar geen mens hieraan meer behoeft te sterven.

De mens geeft de mens hoe langer hoe meer te denken. Het leven is wijd, maar ook diep.

Morgen brengt het ons misschien de oplossing. Morgen al?

Ik moet denken aan een grote ballon, tot het uiterste opgeblazen, stralend in de zon aan een lijntje, maar dan door iemand wordt doorgeprikt. Wat blijft er dan van over?

Het liedje door Jules de Corte gezongen: "Ik zou wel eens willen weten" dat op een plaat is vastgelegd, onderbreekt hij plotseling en zingt dan: "De Vogels".

Wonderlijke combinatie, zegt u? Misschien.

Het is spoedig weer voorjaar. Over een paar maanden dan bevolken de kieviten onze weiden.

In het najaar zijn ze vertrokken, straks komen ze terug.

Waar hebben deze vogels de winter doorgebracht? Laat de kievit dan niet zover van hier geweest zijn, er zijn toch vogels die duizenden kilometers op hun vleugels hebben.

Ik denk aan de ooievaar, aan het visdiefje.

In september is de ooievaar vertrokken. Eerst naar Frankrijk, dan over de Pyreneeën naar Spanje en dan naar Afrika.

Ze vliegen over zandvlakten, over zeeën. Zijn ze niet bang als ze vliegen over de grote zeeën? Het is maar even een afstand van 10.000 kilometer.

Ze hebben geen reisbureau geraadpleegd, ze hebben niet geluisterd naar het weerbericht. Ze hebben gevlogen zonder kompas.

Hoe dan? Ik zou het wel eens willen weten.

Dan wil ik nog even stilstaan bij de Zuidzeegoudplevier. Zijn eigenlijke woning is in het noorden van Alaska en Siberië. De winter brengt hij door op de Hawaïeïlanden, dat is ongeveer 4000 kilometer. De reis gaat over de Zuidzee, zodat deze trip in één keer moet worden afgelegd. Zonder te rusten, zonder te eten.

Vierduizend kilometer, dat is wat voor deze kleine vogel. Het rekord staat echter op naam van het Noordpool visdiefje. Dit is de lange afstandvlieger. Zomers woont en broedt hij op de Noordpool op ongeveer 82 graden Noorderbreedte en is de winter in zicht dan neemt hij de wieken en strijkt neer op 74 graden Zuiderlengte. Zou er een kilometerteller aan de vleugels gemonteerd zijn geweest, dan stond de teller op 35000.

Het begint je te duizelen. Ze vliegen boven landen, zeeën, bergen en rivieren. Hoe weet zo'n vogel nu waar het eindstation is. Waarom vliegt deze vogel zo'n enorme afstand? Ik zou het wel eens willen weten.

De Voorzitter.

- o - o - o -

FRIESLAND, A COLLECTION OF FOTOGRAPHS OF ED. VAN WIJK N.F.K.

Bij N.V. van Hoeve te 's-Gravenhage is in opdracht van de Industrialisatieraad der Friese Kernen een in het Engels gesteld fotoboek verschenen, dat vooral in beeld de buitenlander wil laten zien hoe aantrekkelijk Friesland is.

Een bescheiden inleiding, waar veel wetenswaardigheden in zijn verwerkt, gaat aan deze foto-reportage vooraf. Misschien kunnen wij een volgende keer daar nog wel eens enige aandacht aan geven. Ditmaal beperken wij ons er toe, om samen met U wat plaatjes te gaan bekijken. Ook daarbij is het onmogelijk volledig te zijn, want niet minder dan 111 foto's vertellen

ons over de historie, het stedenschoon, het landelijke maar ook van de moderne industrie.

Het is niet moeilijk te raden, waar de fotoserie mee opent. Natuurlijk! De Oldehove te Leeuwarden. Een prachtige foto van dit zo veel gefotografeerde object. In het bijschrift wordt vermeld: "De Oldehove te Leeuwarden, waarvan soms gezegd wordt dat hij het symbool is van de trouw".

Ook met de volgende foto's blijven we nog in Leeuwarden. Zo laat de tweede foto ons de blik richten op de Waag in het centrum van de Friese hoofdstad.

Een pracht foto is ook nummer 9. Deze toont ons enkele binnenvaartschepen langs de kade. Het bijschrift stemt ons wat droevig, vertaald luidt het als volgt: "De kleine binnenvaartschepen zullen geleidelijk verdwijnen en de dagen van dergelijke kanalen zijn geteld". Moderne tijden stellen nieuwe eisen. Daar is niets aan te veranderen. Maar het gaat wel eens ten koste van vertrouwde schoonheid.

Bij foto's 18 en 19 hebben we de stad verlaten en zien we eerst een opname van het Friese land en daarnaast een dijk met zich in het water weerspiegelende bomen. Het bijschrift luidt: "Beelden als deze zijn in Friesland weinig veranderd gedurende een halve eeuw". Van harte hoop ik, dat ze ook in de toekomst gespaard zullen blijven.

U moet het mij niet kwalijk nemen, dat ik even bijzondere aandacht geef aan de foto's 22 t/m 33. Zij laten ons iets zien van Bolsward, de stad waar mijn ouders zijn geboren en getogen. Het stadhuis natuurlijk, maar ook het doorkijkje midden in het stadje, ik meen langs de Dijlakker, geeft een prachtig beeld van dit wel rustige maar toch zo karakteristieke plaatsje.

Een blik op een der beroemde Friese meren, in diverse variaties, de Waterpoort te Sneek bij nacht, moderne staalindustrie en dan zien we op foto 34 de oude toren van Dronrijp bij het vlakke Friese land.

Aan Sloten, het kleinste van de Friese elf steden zijn drie prachtige foto's gewijd en als bewijs, dat ook in Friesland de tijd niet stil staat een luchtfoto van de snelweg Lemmer-Groningen.

We kunnen zo onmogelijk alle 111 foto's bekijken, dat laat de ruimte niet toe, maar het is even onmogelijk om foto 41 onopgemerkt voorbij te gaan. Een gezicht op Grouw vanuit het water.

"Har dea ús frijdom" zien we vermeld op het herinneringsmonument 1940-1945 te Lemmer, terwijl ook enkele andere foto's ons een beeld geven van dit stadje aan het IJsselmeer. Prachtige stemmingfoto's rechtvaardigen het bijschrift: "Waar U ook gaat, het Friese water heeft altijd zijn eigen charme".

We gaan Joure de hoofdstad van Haskerland voorbij, passeren de prachtige Hervormde Kerk van Workum, werpen een blik op een houten klokkenstoel en vinden dan bij foto 53 de vermelding dat rietsnijden een bezigheid is, speciaal voor de winter.

Ja, en dan Hindelopen! Er zijn drie foto's van, maar het is vooral het doorkijkje langs de sloot op het kerkje, dat het verlangen doet ontstaan het eens van nabij te gaan bezien. Harlingen presenteert ons zijn havens, trouwens, de in kleuren uitgevoerde omslag laat ons ook reeds de gepavoiseerde schepen en de leeuw met het stadswapen zien.

IJlst en Franeker, deze laatste met een gezicht langs het zeer mooie stadhuis op het Planetarium.

De foto's 72 en 73 laten ons iets zien van het beroemde skûtsjesilen en bij foto 74 wordt ons verteld, dat "hier en daar de mooie oude nationale dracht van Friesland nog gedragen wordt bij speciale gelegenheden".

Dokkum in het Noorden "waar St. Bonifacius werd gemarteld", zo staat er en dan foto 81 van Nes op Ameland "één van de meest karakteristieke dorpen van de Friese eilanden".

De elf-steden-tocht spreekt buitenlanders natuurlijk bijzonder toe, er zijn dan ook verschillende foto's van zwoegende schaatsers opgenomen.

We kijken ook nog even naar foto 95 te Oosterwolde genomen. We vertalen: "Dit kleine standbeeld in Oosterwolde is geïnspireerd op een bekend Nederlands kinderliedje".

We moeten onze wandeling beëindigen. Drachten, Beetsterzwaag, Kootstertille, Heerenveen, een groet in het voorbijgaan.

We hebben genoten en zeggen vol overtuiging: "Wat is Friesland toch mooi!"

Koedijk (N.H.).

H. Nijdam-Lzn.

FINANCIËEL JAAROVERZICHT 1963.

Donaties (contributies)	f. 261.--	Uitgave "Nijdamstra Tynge"	f. 465.90
Abonnementsgelden	" 960.--	Aandeel "Nijdamstra-Boek" V.	" 700.--
Vrijwillige Bijdragen	" 37.--	Contributie "Ned.Gen.Ver."	" 12.50
Losse verkoop delen		Donatie "Fryske Akademy"	" 10.--
"Nijdamstra-Boek"	" 97.50	Drukwerken	" 59.20
		Porti- en Telefoonkosten	" 35.45
		Reis- en verblijfkosten	" 12.55
		Vergaderingskosten	" --.--
		Storting op Spaarrekening	" 52.--
		Diversen (kleine uitgaven)	" 7.90
		<u>TOTAAL</u>	<u>f. 1.355.50</u>
<u>TOTAAL</u>	<u>f. 1.355.50</u>		
Rijkspostspaarbank	f. 1.733.02	Stichtingsgelden	f. 100.--
		Aanschaffingsfonds:	
		Beginsaldo	f. 35.22
		Vrijw.bijdr.	" 37.--
		Gekweekte rente	" 45.80
		Algemene Reserve:	
		f. 1.500.-- + f. 15.-- =	" 1.515.--
		<u>TOTAAL</u>	<u>f. 1.733.02</u>
<u>TOTAAL</u>	<u>f. 1.733.02</u>		

Wat valt aan dit cijfermateriaal nog toe te voegen? De uitgaven werden uiterst laag gehouden en ondanks een voorlopige uitgave van zeven honderd gulden voor het samenstellen van het vijfde deel van ons familieboek zijn we er beslist niet op achteruitgegaan.

Sneek, januari 1964.

De Penningmeester,  
C. van der Schoot Agn.

ONTVANGEN

vrijwillige bijdragen in 1963 voor het Aanschaffingsfonds.

D.C.N.	te A. f.	0.50	H.N.	te K. f.	1.50
A.J.	te A. "	1.50	J.K.N.	te L. "	1.50
J.G.-Z.	te A. "	2.--	H.T.N.	te M. "	1.50
O.K.-V.	te A. "	2.--	W.N.-L.	te O. "	0.50
T.L.	te A. "	1.--	G.H.N.	te O. "	1.50
E.P.-J.	te B. "	1.50	H.W.	te P. "	1.50
R.d.G.-N.	te C. "	1.50	S.J.V.	te R. "	1.50
H.W.	te D. "	1.--	J.V.	te R. "	2.--
A.J.V.	te E. "	1.50	A.V.	te S. "	1.50
A.N.	te G. "	1.--	J.F.N.	te S. "	1.50
P.H.N.	te G. "	1.50	W.W.	te V. "	0.25
T.B.	te G. "	1.--	J.W.-H.	te V. "	0.25
O.W.	te H. "	1.50	T.V.-N.	te W. "	1.50
A.D.-N.	te H. "	1.50	K.H.-J.	te W. "	1.50

N.B. Zoals gebruikelijk duidt het verbindingsteken (-) in plaats van "punt" er op, dat voor deze initialen de aanduiding "MEVROUW" behoort te staan.

De extra oogst dit jaar was dus f. 37.--, waarvoor we de milde geefsters en gevers hartelijk dank zeggen. Hierbij nog gevoegd de over 1963 gekweekte rente ad f. 45.80 maakt, dat dit fonds per 31 december 1963 sloot met een voordelig saldo van f. 118.02.

- o - o - o -

"ALWEER DIE CENTEN!"

zult u zeggen, maar waar moet een penningmeester het in vrede- naam anders over hebben? De verhoogde posttarieven per 1 jan. j.l. hebben vooral betrekking op de postchèque- en giro- dienst, m.a.w. dat de incasso per giro-kwitantie i.p.v. een halve gulden nu reeds op 75 ct. per inning komt. Als dan betaling ook nog 2 maal per jaar plaats vindt, maakt dit een bedrag uit van:

f. 1.50

(Eén gulden vijftig cents)

Voor dit bedrag loont het toch zeker wel de moeite hiervoor

zelf een (stortings)formuliertje in te vullen. U kunt in deze paar tellen niet vlugger geld verdienen. Reeds vele leden hebben dit begrepen en stortten (gireerden) uit eigen beweging het verschuldigde over het lopende jaar.

WEES BIJ ALS DE BIJ EN DOE ALDUS.

Gemakshalve voeg ik een stortingsformulier bij.

De Penningmeester.

- 0 - 0 - 0 -

FAMILIEBERICHTEN

<p><u>GEBOREN:</u> EVERT</p> <p>zoon van M.A. Winia en J.v.d.Wal</p> <p>Nijega H.O. nov. '63.</p>	<p><u>GEBOREN:</u> ANTHOON KLAAS</p> <p>zoon van J.Haagsma en S.Nijdam.</p> <p>Scharnegoutum, dec. '63.</p>
<p><u>IN PLAATS VAN KAARTEN</u></p> <p>Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje</p> <p>WILLEM</p> <p>B.de Leeuw J.de Leeuw-Nijdam en kinderen.</p> <p>St.Johannesga, 17 dec. '63.</p>	<p>Op 21 des. krigen wy in jonkje</p> <p>OTTO</p> <p>S.Lijzenga-Nijdam Wouter G. Lijzenga</p> <p>Ljouwert, Julianalaan 68d.</p> <p><u>GEBOREN:</u> HOTZE</p> <p>zoon v. S.J.Wijnja en N.Bootsma</p> <p>Exmorra, jan. '64.</p>
<p><u>GEBOREN:</u> ZWAANTJE</p> <p>dochter v. A.Wind en Z.Wijnja</p> <p>Oppehuizen, dec. '63.</p>	<p><u>GEBOREN:</u> ANNALIESE</p> <p>dochter van J.Feenstra en H.Winia</p> <p>Sneek, jan. '64.</p>



<p>Freed 31 jannewaris wurd ús beppe en oerbeppe</p> <p>ELSKE INNES WINIA</p> <p>80 jier.</p> <p>Toppenhúzen, jannewaris '64</p> <p>De beppesizzers en oerbepeszizzers:</p> <p>Broer en Elske Lytse Tietje Kees - Jappie Wietze - Herre Lieuwe - Jilke</p>	<p>Op dinsdag 4 febr. hoopt onze oom</p> <p>K.TJ. NIJDAM</p> <p>de dag te gedenken dat hij 25 jaar in dienst is bij n.v. Lankhorst Touwfabrieken te Sneek.</p> <p>De oomzeggers.</p> <p>Receptie 's avonds van 7 tot 9 uur in Hotel Ozinga, Lemmerweg, Sneek.</p>
<p>REINDER WYNIA en PIERA NOTEBOOM</p> <p>geven U, mede namens wederzijdse ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk. De voltrekking zal plaatsvinden D.V. op woensdag 18 december a.s. 's namiddags 2.30 uur in het gemeentehuis te Menaldum.</p> <p>Kerkelijke bevestiging des namiddags om 3.30 uur in de geref.kerk te Beetgumermolen door de weleerw. heer ds. A.J. de Bakker te Beetgumermolen.</p> <p>Wirdum, Legedyk 8 Beetgumermolen, J.H. van Aismawei 8. december 1963.</p>	<p>DV 21 dec. 1963 zal het 25 jaar geleden zijn, dat het huwelijk werd voltrokken van onze ouders</p> <p>U. WINIA en W. WINIA-SINIA</p> <p>Wij herdenken deze dag met blijdschap en wij hopen, dat de Here hen nog lang voor elkaar en voor ons mag sparen.</p> <p>Corrie en Henk Ida</p> <p>Leeuwarden, Tijnjedijk 96. dec. 1963.</p>

Met grote droefheid geven wij kennis, dat heden na een kortstondige ziekte, voorzien van de H.Sacramenten der zieken, in het Diaconessenhuis te Naarden is overleden mijn lieve vrouw, onze mama, dochter en zus

ANTONIA JOHANNA EDWARDA MARIA WIJERS

echtgenote van Johan Theodoor Nijdam op de leeftijd van 29 jaar.

Muiderberg, J.Th.Nijdam,  
Ronald,  
Jimmy.

Muiderberg, 30 dec. 1963.  
Flevolaan 32.

Heden ging tot onze grote droefheid van ons heen, onze zeer lieve en zorgzame zuster, behuwdzuster en tante

ANNA MARIA ALIDA KLARENBERG

in de ouderdom van 70 jaren.

Gezang 174.

Langweer: T.E.Klarenberg  
P.Klarenberg-Bokma en kinderen.

Idskenhuizen: A.C.E.Nijdam-Klarenberg  
J.Nijdam en kinderen.

Sloten (Fr.): A.L.D.Klarenberg.

Sloten (Fr.) 22 jan. '64.

Heden is na een langdurige ziekte in de hope des Eeuwigen Levens van ons heengegaan onze lieve vader en grootvader

JAN WIENIA

in de ouderdom van 71 jaar, sedert 22 april 1952 wedu-  
naar van Sibbeltje Zijlstra.

Groningen: M.Wienia                      Sneek: F.Hoekstra-Wienia  
                    N.Wienia-Muns                      E.J.Hoekstra

Sneek, 6 febr. 1964                      A.v.d.Vliet-Wienia  
De Bourbonstraat 76.                      G.v.d.Vliet en kl.kind.

FAMILIENEUWS

Als we de "Tyngje" in ons bezit krijgen, denken we niet meer aan IJs-wedstrijden (misschien aan een slagroom-ijsje) maar aan het voorjaar en de zomer.

Velen hebben hun vakantie-pension al besproken. Dit neemt echter niet weg dat er in december-januari nog veel geschaatst is en vele wedstrijden (spannende!) georganiseerd zijn.

Langweer 18.12.63.

le prijs Wiebe Wijnja, Uitwellingerga.

Giethoorn 19.1.64.

le prijs W.Wijnia, Delft.

=====  
Maandag 9 december 1963.

MELKVERVOERDERS KWAMEN BIJEEN.

Leeuwarden. - Zeer veel melkvervoerders waren met hun vrouwen zaterdagmiddag naar de Groene Weide gekomen ter bijwoning van de door de N.O.B.-Wegtransport belegde contactmiddag, onder voorzitterschap van de heer D.Wijnia. Na het zakelijke gedeelte, een toespraak door ir. P.Stallinga, de secretaris van de Bond van Coöp.Zuivelfabrieken in Friesland en een causerie, gehouden door de heer J.J.Zantema, hoofd van de afdeling bedrijfsorganisatie van deze bond, amuseerden de aanwezigen zich met het blijspel "Anke springt yn'e bûtenhaven", gebracht door een gezelschap uit Rien. Een loterij en muzikale medewerking van "de Bergumers" vulden het programma aan.

In zijn openingswoord zei voorzitter Wijnia, dat mens zijn en menselijk blijven, de weg kan wijzen in de wirwar van concentraties, investeringen, lonen en prijzen. De melkvervoerders willen in harmonische samenwerking de Friese zuivel stimuleren en meewerken aan het behoud van de leefbaarheid van het Friese platteland.

=====  
TROEF IN Z.-HOLLAND?

Wiebe Wijnja vertelde gisteren op de Langweerder vaart, waar hij naar de Ronde van Langweer stond te kijken:

"Ik ha heard, dat der earne yn Súd-Hollân in koartebaenrider

is dy't ôfgryselike hurd giet. Jo hearre der sterke forhalen fan. Miskien falt it wol mei. Mar it kin ek lykas doe mei Klaas Renes. Dy kaem ek ûnforwachts en wie "supersnel".

22.1.1964.

=====

ZO ZIT HET MET WIEBE.

Het zal misschien wel anders zijn bedoeld, maar de zin kwam er zaterdagavond voor de Rono wat vreemd uit en men zou er gemakkelijk uit kunnen opmaken, dat Wiebe Wijnja zijn Friese afkomst verloochende door in Giethoorn honderd gulden te winnen. Wiebe woont al een paar jaar in Delft en vorig seizoen vertegenwoordigde hij het gewest Zuid-Holland in het nationale kampioenschap. In het Friese kampioenschap te Heerenveen mocht Wiebe dus niet starten.

20.1.1964.

=====

ALDSJES DOGGE IT BEST.

DE HURDRIDERSSELITE fan eartiids komt saterdei op 'e Jouwer yn'e baen. De iisklub De Vlecke hie juster al tritich âldhurdriders op 'e list stean, en omdat de ynskriuwing pas freedtojoun slút, forwachtet it bistjûr, dat der noch gâns by komme sil. It doel is om de âlde - mar noch lang net forgiene - gloarje fan de koarte baen in diner oan to bieden en de middeis wurdt der fansels riden. Der binne fjouwer klassen: foar de riders fan tusken de 40 en 50 jier, fan 51 oant 60, 61 oant sawntich en last but not least de boppe 70-jierrigen.

Juster wiene der al in stik as seis feteranen fan boppe de 70, ú.o. Siebe de Vries, J. Winia, S. de Jong en Gerrit de Boer.

Yn de oare klassen binne de beide Poepjes der fansels by, Ale Dikkerboom, Sjoerd Zeldenthuis, koart sein, se komme hast allegear.

VAN DE NED. INDISCHE NEEF

Ons politie-werk en  
de mensen die dat werk moesten doen

-----

Geleerde mensen hebben uitgemaakt, dat het politie-apparaat in onze samenleving, in het huishouden van de Staat der Nederlanden dus, moet zorgen voor:

- I orde en rust
- II beschermen van personen en goederen
- III toezicht houden op de uitvoering en naleving van wetten en voorschriften.

Over de vraag, hoe de politie die taak moet vervullen, zijn de heren geleerden het niet eens kunnen worden. Er bleven tenslotte twee meningen bestaan over de vervulling van die taak namelijk:

- I de politie doet, handelt, alleen aan de hand en op grond van wettelijke voorschriften en wetten.
- II de politie handelt en doet alles, mits niet in strijd met wetten en voorschriften.

U ziet het, er was nog al ruimte gelaten bij de uitvoering van ons politiewerk.

Ook hier was de belangrijkste factor, de mens, die dat werk moet doen.

Nu was de politie in de grote steden in Ned. Indië tamelijk goed georganiseerd maar buiten de grote steden stond alles nog in het teken van pionierswerk.

Na de eerste wereldoorlog, toen er in Indië geld verdiend werd en initiatieven op velerlei gebied tot ontplooiing kwamen, werd wel heel sterk de behoefte gevoeld om meer orderlijke toestanden te scheppen op het platte land. Ik meen dat dit de stoot gaf tot oprichting van de veld-politie omstreeks 1918.

't Was wel hoog nodig dat die veldpolitie er kwam maar zo'n korps oprichten is niet een kwestie van een tik met een goochelaarstokje. Het huisvesten van het personeel, dat personeel aantrekken en op hun taak voorbereiden is geen kwestie van een week en een zaterdag.

Bij mijn komst eind 1923 was men dus een vijftal jaren bezig. Het kader voor de veldpolitie-detachementen bestond voor het grote merendeel uit militairen. Een onderofficier werd in den beginne detachements-commandant, een korporaal hoofdagent

en het agentenpersoneel werd plaatselijk uit de inheemse samenleving gerecruteerd. Er was met voortvarendheid aangepakt terwijl de scholing van het personeel met alle mogelijke middelen plaats vond.

Te Soekaboemi, midden Java, werd een politieschool gebouwd die was voorbestemd om het centrale punt te worden van het politie-personeel over heel ons eilanden-rijk.

Daar kwamen cursussen voor commissarissen, voor inspecteurs, voor hoofdagenten, voor mantries, voor posthuiscommandanten en voor agenten-personeel.

De toekomst zou brengen dat al het personeel geschoold werd te Soekaboemi en dat het daarna uit zou zwermen naar stad- en veldpolitie.

Het administratieve hoofd van de politie werd de hoogste gezagsdrager van de justitie de Procureur-Generaal en het praktische hoofd werd de Directeur van Binnenlands-bestuur.

Aan het departement van bestuur kwam een afdeling die zich uitsluitend met politie-aangelegenheden bezig hield.

Ik meende U deze korte uiteenzetting wel te moeten geven, om duidelijk te maken onder welke omstandigheden en in welke omgeving wij geplaatst werden.

Het niet politieel geschoold zijn was voor mij dus niet een onoverkomelijk bezwaar omdat het andere kader evenmin volleerd was in het politievak al hadden zij dan ook enkele jaren meer ervaring.

Ons optreden moest vooral rekening houden met de omstandigheden. Op het z.g. platte land was tot dan toe het werk gedaan door inheemse bestuurs-ambtenaren, geassisteerd door z.g. oppassen, een soort bestuurspolitie. Dat binnenlands-bestuur was over de hele lijn helemaal niet enthousiast met het optreden van de veldpolitie omdat zij meenden dat wij hun kwamen controleren en op de handen kijken. Ook stond bij die heren de gedachte op de voorgrond dat wij eventuele tekortkomingen in hun ressort gauw-gauw aan de grote klok gingen hangen.

Het wezen van de zaak was, dat er de veld-politie alles aan was gelegen om een goede verstandhouding met het inheemse bestuur te bevorderen. Mijn kennis van de Maleise taal waarmee ik mij in de militaire wereld intensief had bezig gehouden, kwam nu heel goed van pas. Dat is tevens de reden geweest waarom ik met het inheems bestuur en de inheemse agenten uitstekend heb kunnen opschieten. Toch was

het niet altijd even gemakkelijk om de juiste weg te vinden bij de verhoudingen Europees-Inheems-bestuur en de ondernemings-autoriteiten. Wij moesten bij ons politie-werk terdege rekening houden met de belangen van die bestaande verhoudingen.

Een eenmaal gegroeide gang van zaken waarmede de betrokken samenleving vertrouwd is geraakt, kan zo maar niet ongestraft worden uitgeschakeld, ook niet, wanneer die op grond van wetten en/of voorschriften, als beslist fout moet worden aange-merkt.

En zo moest de politie-man in die dagen meer dan thans rekening houden met de gevolgen van zijn optreden. Was te voorzien, dat die gevolgen schade zouden betekenen voor een goede samenwerking, dan moest zulk optreden wachten op een gunstiger tijdstip, op een gunstiger klimaat. Ik schreef daar "meer dan thans" maar daaruit moet niet gelezen worden dat de politie-man van thans geen rekening behoeft te houden met de strekking, de gevolgen van zijn optreden. De omstandigheden in die dagen lagen alleen maar uitzonderlijk moeilijk, zulks in vergelijking tot de tijden die wij nu beleven.

Feit is, dat de politie-man in velerlei omstandigheden handig moet weten te manouvreren, niet minder dan een diplomaat bij de spelregels van de politiek.

Maar daarom juist is dat werk voor hem die dat aan kan, een aantrekkelijke bezigheid vol afwisseling, vol alle mogelijke variaties.

Een volgende keer iets over het politiewerk als zodanig met enkele meer bijzondere voorvallen.

Hoogachtend,

Uw neef Lourens.

P.S.

=====  
Tilburg 8 Januari 1964.

Vanuit het "lichtende zuiden" wensen wij het bestuur van onze familievereniging sterkte toe bij hun ongetwijfeld offers vragende werkzaamheden.

En omdat de gelukwensen tijdens het Kerstgebeuren en het Nieuwjaar een verdere strekking moet worden toegekend dan die feestdagen alleen, wensen wij alle Nijdamstra's, Nieuwdams, Vleren en Wijnia's nog wel een "Zalig Kerstfeest" en een "Gelukkig Nieuwjaar" waarbij Gods zegen Uw deel moge zijn.

Hoogachtend,

Uw neef Lourens.

BESTUUR NIJDAMSTRA - STICHTING:

Voorzitter: T.Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden  
Telef. 05100 - 22167  
Secretaresse: M.H.Nijdam-Nijholt, Robert Kochstraat 21,  
L'den. Telef. 05100 - 21232  
Penningmeester: C.v.d.Schoot Azn., Leeuwarderweg 63,  
Sneek, Telef. 05150 - 3028

LEDE N:

P. Agema-Wijnia, Hantumerweg A 59, Dokkum  
H.Nijdam-Smit, Boerhavelaan 113, Groningen  
M.P.Wienia, Nieuwedijk 75, Lemmer  
A.Vleer, H.Sytstrastraat 18, Sneek

=====  
POSTREKENING: 82.67.24 t.n.v. Penningmeester NIJDAMSTRA-  
STICHTING, Sneek.

FAMILIEBLAD: "De Nijdamstra-Tynge". Lid/abonnee's be-  
talen:  
f. 4.25 per halfjaar. Donateurs (leden)  
f. 1.-- per halfjaar.

REDAKTEUR: T.Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden.

ADMINISTRATIE: A.Vleer, H.Sytstrastraat 18, Sneek.  
Telef. 05150 - 4339.

---

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR  
aan: Harmen Sytstrastraat 18, Sneek.  
Zo mogelijk met opgave van nieuw adres.

---